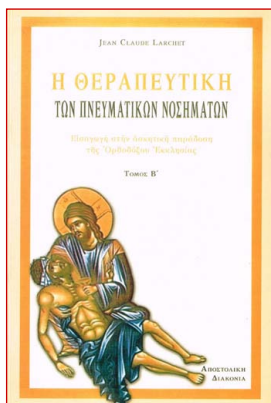

Βιβλιοπαρουσίασις

Jean-Claude Larchet

**Η Θεραπευτική τῶν
πνευματικῶν νοσημάτων**
*Εἰσαγωγή στήν ἀσκητική παράδοση
τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*

Τόμος Β΄

Ἐκδόσεις: Ἀποστολική Διακονία
Ἀθήνα ἔκδοσις α΄, 2008, ἔκδοσις β΄, 2009.
Ἐκδοση πρωτοτύπου Παρίσι 2000.
Σελίδες: 656 (21 x 14 ἐκ.).

Σκοπὸς τῆς παρούσας μελέτης εἶναι νὰ δείξει, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἀσκητικὴ περιγράφει λεπτομερέστατα τὴν νοσοῦσα κατάσταση τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου.

Ἡ περιγραφή αὐτή, στὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο ποὺ τοποθετεῖται, συνιστᾷ μιὰ πραγματικὴ σημειολογία, καὶ μάλιστα ἀποτελεῖ μιὰ αὐθεντικὴ παθολογία, λόγῳ τοῦ συστηματικοῦ καὶ συγκροτημένου χαρακτήρα της.

Αὐτὸ ἐμφανίζεται, εἰδικότερα, στὴν κατάταξη καὶ τὴν περιγραφή τῶν παθῶν (δηλαδὴ τῆς φύσης, τῶν αἰτίων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τους), τὰ ὁποῖα οἱ Πατέρες δηλώνουν ἐπίμονα καὶ ρητὰ ὡς «πνευματικὲς νόσους».

Μιὰ τέτοια νοσολογία εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ νὰ ὀδηγήσει ἔμπρακτα στὴν θεραπευτικὴ καὶ τὴν ἴαση, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν τοὺς στόχους τῆς Ἀσκήσης.

Ἐχουμε πρόθεση νὰ δείξουμε, μὲ τὸν ἴδιο συστηματικὸ καὶ μεθοδικὸ τρόπο, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἀσκητικὴ παρουσιάζει συγκεκριμένη θεραπευτικὴ, γεγονός ποὺ κάνει τὴν Ἀσκητικὴ νὰ ἐμφανίζεται ὡς ἀληθινὴ πνευματικὴ ἱατρικὴ τοῦ ὅλου ἀνθρώπου.

Θὰ διαπιστώσουμε ἄλλωστε ὅτι, ὅσοι παραδίδουν ἑαυτοὺς στὴν **Ἄσκηση** χαρακτηρίζονται, συνήθως, στὰ πατερικὰ κείμενα ὡς **θεραπευτές**: *θεραπευτῆς τῶν ἰδίων κατ' ἀρχάς*. **Υ**στερα, καθὼς προχωροῦν στὸν δρόμο τῆς **Ἄσκησης** καὶ ἀποτελοῦν ἐπαρκεῖς ἐμπειρίες, γίνονται **θεραπευτῆς** ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔρχονται νὰ τοὺς ζητήσουν βοήθεια γιὰ νὰ ἰαθοῦν ἀπὸ τὶς δικές τους ἀσθένειες: νὰ γιὰτι στὰ πατερικὰ κείμενα οἱ πνευματικοὶ Πατέρες γενικὰ ἀποκαλοῦνται «*ἰατροί*».

Ο ὀρισμὸς τῆς πνευματικῆς θεραπευτικῆς προϋποθέτει τὴν ἀκριβῆ γνώση τῶν νόσων καὶ τῶν αἰτίων τους. **Ε**ν τούτοις, αὐτὴ ἢ ἴδια ἢ γνώση ἀπαιτεῖ νὰ ἔχει κάποιος κατανοήσει σαφῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ὄρου «*ὑγεία*», καθὼς ἡ ἔννοια «*ἀσθένεια*» ἀποκτᾶ τὸ νόημά της σὲ ἀναφορὰ πρὸς τὴν *ὑγεία*.

Η θεραπευτικὴ, εἴτε ἀποβλέπει στὴν ἀνάκτηση εἴτε στὴν ἀπόκτηση τῆς *ὑγείας*, προϋποθέτει, ὅτι ἡ *ὑγεία* εἶναι σαφῶς ὀρισμένη καὶ στίς δύο περιπτώσεις. **Γ**ιὰ τὸν λόγο αὐτὸ θὰ ξεκινησομε παρουσιάζοντας τὴν πατερικὴ θεώρηση περὶ τὴν *ὑγεία* τοῦ ἀνθρώπου, ἢ ὁποία καὶ θὰ μᾶς ὀδηγήσει σ' ὄλη μας τὴν μελέτη.

Κατὰ τὴν **Ὁρθόδοξη Ἀνθρωπολογία**, ἡ ἔννοια τῆς *ὑγείας* τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένη μὲ τὴν *ὑγεία* τῆς ἀνθρώπινης φύσης τοῦ πρώτου Ἀδάμ, μάλιστα, πρὶν ἢ φύση αὐτὴ ὀδηγηθεῖ ἀπὸ τὸν Ἀδάμ, μὲ τὴν συνεργασία τῆς ἐλεύθερης βούλησής του καὶ τῆς Θείας Χάρης, στὴν τελείωσή της, στὴν *θέωση*.

Επομένως, κατὰ μιὰ ἔννοια, ἡ ἀνθρώπινη φύση ξαναβρίσκει στίς διαφορετικὲς συνιστώσες της: εἶναι φυσικὰ προσανατολισμένη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἔχει ὡς προορισμὸ της νὰ βρεῖ σ' Αὐτὸν τὸ πλήρωμά της.

Θὰ δείξουμε μὲ ποιὸν τρόπο, σύμφωνα μὲ τὴν **Ὁρθόδοξη Ἀσκητικὴ Ἀνθρωπολογία**, ὁ ἀνθρώπος εἶναι *ὑγιής*, ὅταν πραγματοποιεῖ τὸν προορισμὸ του καὶ οἱ δυνάμεις του λειτουργοῦν σύμφωνα μ' αὐτὸ τὸν σκοπὸ.

Θὰ δείξουμε πῶς ἡ *ἀμαρτία*, –κατανοούμενη ὡς ἀποκοπὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν κοινωνία του μὲ τὸν Θεό–, ἐκτρέποντας τὸν ἀνθρώπο ἀπὸ τὸν βασικὸ στόχο του, ἐγκαθιστᾶ σ' αὐτὸν μιὰ *πολύμορφη νόσο*, ἢ ὁποία χαρακτηρίζεται ἰδιαίτερα, ἀπὸ τὴν πονηρὴ, διεστραμμένη, παρὰ φύση, χρῆση ὄλων τῶν δυνάμεών του.

Θὰ δοῦμε κατόπιν πῶς ἡ **Θεανθρώπινη Ἀσκησις**, μὲ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος μεταβάλλεται ὄντολογικά, συνιστᾷ ἀληθινὴν θεραπευτικὴν, καθόσον τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἀποστραφεῖ τὴν παθολογική, παρὰ φύση κατάστασι καὶ νὰ ἐπανακτήσει τὴν **υγεία** τῆς ἀρχέγονης φύσης του, ἐπιστρέφοντας πρὸς τὸν Θεό.

* * *

Ο *Jean-Claude Larchet* γεννήθηκε τὸ 1949 στὴν βορειοανατολικὴ Γαλλία. **Διδάκτωρ** Φιλοσοφίας καὶ **Διδάκτωρ** Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Στρασβούργου, εἶναι συγγραφέας δεκαπέντε βιβλίων καὶ πολυάριθμων ἄρθρων πὸν ἀφοροῦν τὴν Θεολογία καὶ τὴν Πνευματικότητα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποία μεταφράσθηκαν σὲ δώδεκα γλῶσσες.

Θεωρεῖται ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς κορυφαίους Ὁρθόδοξους Πατρολόγους καὶ ἓνας σημαντικὸς ἐκφραστής τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν Εὐρώπη.

Ζῆ καὶ ἐργάζεται ὡς Καθηγητὴς στὴν Γαλλία. **Διευθύνει**, σὲ δύο γαλλικοὺς ἐκδοτικοὺς οἴκους, μία συλλογὴ βιβλίων ἀφιερωμένων σὲ σύγχρονους πνευματικοὺς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους συγκαταλέγονται ὁ γέροντας **Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής**, ὁ γέροντας **Παῖσιος**, ὁ γέροντας **Ἐφραίμ Κατουνακιώτης**, ὁ γέροντας **Χαράλαμπος**, ὁ γέροντας **Πορφύριος**.

Τὸ βιβλίο «Στάρετς Σέργιος» εἶναι τὸ πρῶτο ἔργο του, πὸν μεταφράσθηκε καὶ δημοσιεύθηκε στὰ ἑλληνικά.

* * *

Περιεχόμενα

Μέρος Τέταρτο

Ἡ θεραπευτικὴ στὴν πράξι

- 1. Ἡ** διπλὴ κίνησι τῆς ἐσωτερικῆς μεταστροφῆς.
Ἡ πρᾶξις.
- 2. Περιγράμμα** θεραπευτικῆς τῶν κυρίων δυνάμεων τῆς ψυχῆς.
Ἡ καλλιέργεια τῶν γενικῶν ἀρετῶν.
  - 1. Εἰσαγωγή.**
  - 2. Ἡ ἐγκράτεια.**
  - 3. Ἡ ἀνδρεία.**
  - 4. Ἡ φρόνησι.**
- 3. Ὁ** θεραπευτικὸς ρόλος τοῦ πνευματικοῦ πατέρα.

4. **Ἡ** ἐξαγόρευση τῶν λογισμῶν.
5. **Ἡ** πάλῃ ἐναντίον τῶν λογισμῶν.
  1. **Ὁ** ἐσωτερικὸς ἀγῶνας.
  2. **Ἡ** διπλὴ προέλευση τῶν λογισμῶν.
  3. **Ὁ** μηχανισμὸς τοῦ πειρασμοῦ.
  4. **Ἡ** πνευματικὴ στρατηγικὴ.
Ἡ νήψη καὶ ἡ προσοχή.
  5. **Ἡ** ἀπόρριψη τῶν πονηρῶν λογισμῶν.
  6. **Ὁ** ρόλος τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ὑπομονῆς.
  7. **Τὰ** θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα.
6. **Ἡ** ἄσκηση τοῦ σώματος ὡς ἐπικουρικὴ θεραπευτικὴ.

Μέρος Πέμπτο: Ἡ θεραπευτικὴ τῶν παθῶν καὶ ἡ ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν

1. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς γαστριμαργίας.
Ἡ ἐγκράτεια.
2. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς πορνείας.
Ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ σωφροσύνη.
3. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς φιλαργυρίας καὶ τῆς πλεονεξίας.
Ἄκτημοσύνη καὶ ἐλεημοσύνη.
  1. **Ἡ** ἀκτημοσύνη.
  2. **Ἡ** ἐλεημοσύνη.
4. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς λύπης. **Τὸ** πένθος, ἡ κατάνυξη καὶ ἡ χαρά.
5. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς ἀκηδίας.
6. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς ὀργῆς.
Ἡ πραότητα καὶ ἡ ὑπομονή.
7. **Ἡ** θεραπευτικὴ τοῦ φόβου. **Ὁ** φόβος τοῦ Θεοῦ.
8. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς κενοδοξίας καὶ τῆς ὑπερηφανίας.
Ἡ ταπείνωση.
  1. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς κενοδοξίας.
  2. **Ἡ** θεραπευτικὴ τῆς ὑπερηφανίας.

Μέρος Ἑκτο Ἡ ἀνακτηθεῖσα υἰγεία

1. **Ἡ** ἀπάθεια.
2. **Ἡ** ἀγάπη.
  1. **Ἡ** ἀγάπη, πνευματικὴ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἑαυτό του.
  2. **Ἡ** ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον.
  3. **Ἡ** ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό.

3. Ἡ γνώση.

1. Εἰσαγωγή.

2. Ἡ φυσικὴ θεωρία.

3. Ἡ γνώση/θέα τοῦ Θεοῦ.

4. Ὁ σύνδεσμος τῆς γνώσης/θέας τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν *πρᾶξιν*.

5. Ὁ ρόλος τῆς καθαρᾶς προσευχῆς.

6. Γνώση τοῦ Θεοῦ καὶ πνευματικὴ ὑγεία.

Συμπεράσματα.

Βιβλιογραφία.

Σημείωμα τοῦ μεταφραστή.

